Dosarul:nr.2a-4168/24 Judecător Mardari Alexandru
2-22130525-02-2a-01112024

D E C I Z I E

13 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședință publică apelul declarat de cererii de apel declarate de Vicol Dorina, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciubotaru Silvian către Vicol Dorina privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor,

c o n s t a t ă:

La data de 02 septembrie 2022, Ciubotaru Silvian s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Vicol Dorina privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor.

În motivarea acțiunii a indicat că la 05.02.2020, reclamantul Ciubotaru Silvian s-a adresat cu o cerere către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, prin care a solicitat întocmirea unui grafic de întrevederi între Ciubotaru Silvian și fiul ***** în zilele de vineri seara și până sâmbătă seara, odată la trei luni.

La 24.07.2020, printr-o cerere reclamantul s-a adresat în mod repetat către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, prin care a solicitat întocmirea unui grafic de întrevederi cu fiul *****, în lipsa mamei, pe motivul excluderii unor provocări din partea acesteia, deoarece din declarațiile și plângerile false ale acesteia, reclamantul a fost supus urmării penale, la fel a solicitat întrevederea cu copilul în zilele de vineri seara și până sâmbătă seara, odată la trei luni și permisiunea de a vorbi cu copilul minor prin intermediul telefonului odată la două zile.

Prin decizia nr. 14/21 din 23.09.2020, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Sectorul Buiucani s-a aprobat și s-a pus spre propunere următorul grafic de întrevederi cu copilul *****: 1 pe parcursul anului, odată la trei luni, când tatăl revine în Republica Moldova, la înțelegerea prealabilă și amiabilă cu mama, copilul va petrece timpul cu tată său. Zilele și orele le decid părinții. 2. Primite cinci întrevederi a tatălui cu fiul său, vor avea loc

în prezența mamei, apoi în lipsa mamei. 3. În zilele de Luni, Miercuri, Vineri și Duminică din săptămână, pe parcursul zilei, prin intermediul rețelelor de socializare (telefonie mobilă sau internet), tatăl va comunica cu fiul său, luând în considerație vârsta, necesitățile și dorințele copilului.

Indică reclamantul că pe parcursul unui mare interval de timp, pârâta îi crea impedimente lui Ciubotaru Silvian, să aibă întrevederi cu copilul său, în modul stabilit prin Decizia nr. 14/21 din data de 23.09.2020. Pârâta conform voinței sale și contrat graficului de întrevedere cu copilul minor emis de către DPDC sec. Buiucani prin Decizia nr. 14/21 din 23.09.2020, la fel contrar intereselor copilului, refuza de a permite tatălui să-și vadă copilul și să petreacă timpul liber cu acesta, iar la fiecare încercare a reclamantului de a contacta copilul sub orice formă, pârâta invoca diferite motive de imposibilitate de a organiza întrevederea între reclamant și copil.

La 07.04.2022, Ciubotaru Silvian s-a adresat repetat printr-o plângere către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, prin care a solicitat excluderea abuzului din partea mamei ce duce la încălcarea drepturilor copilului de a comunica cu ambii părinți și de a ține cont de rolul tatălui în viața copilului.

Prin decizia nr.03/24 din 26.05.2022, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani s-a modificat graficul de întrevederi și s-a dispus: 1.Pe parcursul săptămânii întrevederile tatălui cu copilul vor avea loc online în zilele de luni, miercuri, vineri și duminică, ora fiind la înțelegerea părților și dorința copilului. 2. Pe perioada aflării tatălui Ciubotaru Silvian pe teritoriul Republicii Moldova tata va lua copilul în ziua de vineri de la orele 16:00 (după grădiniță) și va petrece timpul cu copilul până duminică orele 16:00, cu condiția respectării programului de activități ale copilului în ziua de sâmbătă. 3. Vacanțele copilul le va petrece cu tata, după înțelegerea amiabilă între părinți, disponibilitatea și dorința copilului.

Menționează reclamantul că decizia nr.03/24 din 26.05.2022, a fost adusă la cunoștință părinților, însă pârâta, fără a ține cont de interesele copilului minor și contrar dreptului acestuia de avea posibilitatea la întrevederi cu ambii părinți, a refuzat în totalmente să respecte graficul menționat. Aceasta a comunicat direct atât Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului dar și reclamantului, că se va supune deciziei și nu va asigura graficul de întrevedere a tatălui cu copilul minor.

La 05.07.2022, avocatul Cebotari Adrian, acționând în interesele lui Ciubotaru Silvian, a depus o plângere în adresa Avocatului Poporului prin care a solicitat de a interveni prin intermediul Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Muncii și Protecției Sociale și a Familiei, în vederea asigurării drepturilor copilului minor, *****, de a comunica cu tatăl său, Ciubotaru Silvian.

La 14.07.2022, în adresa avocatului Cebotari Adrian, a parvenit un răspuns de la Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului, prin care comunică că programul de întrevederi stabilit de către autoritatea tutelară nu are un caracter obligațional, acesta revenind instanței de judecată care în baza dovezilor prezentate, urmează să se expună în acest sens.

Ulterior reclamantul a adresat o plângere repetată în adresa DPDC sect. Buiucani, prin care a solicitat de a interveni și a exclude abuzul din partea mamei ce duce evident la încălcarea drepturilor copilului de a comunica cu ambii părinți și de a ține cont de rolul tatălui în viața copilului, însă aceasta s-a soldat fără rezultat, totodată a depus și o plângere la

IP Buiucani prin care a solicitat atragerea la răspundere contravențională a cet. Vicol Dorina, în temeiul art. 64 alin. (2) Cod contravențional.

Conform comunicărilor pe faptele comise de Vicol Dorina au fost inițiate proceduri contravenționale, la moment sunt în examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Remarcă reclamantul că sistematic efectuează transferuri de bani pe numele pârâtei Vicol Dorina, destinația banilor fiind pensia alimentară pentru întreținerea copilului *****. Reclamantul nu s-a eschivat niciodată de la plata pensiei alimentare a copilului, mereu a contribuit și contribuie după posibilitate la întreținerea materială a copilului, la fel este dispus să contribuie activ la educarea și formarea ca personalitate a acestuia prin menținerea contactului fizic dar și prin intermediul telefonului sau alte modalități de contactare.

Solicită Ciubotaru Silvian: obligarea cet. Vicol Dorina, născută la data de *****, IDNP ***** să respecte graficul de întrevederi aprobat prin Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani nr. 03/24 din 26 mai 2022, după cum urmează:

pe parcursul săptămânii întrevederile tatălui cu copilul vor avea loc online în zilele de luni, miercuri, vineri și duminică, ora fiind la înțelegerea părților și dorința copilului;

pe perioada aflării tatălui Ciubotaru Silvian pe teritoriul Republicii Moldova tata va lua copilul în ziua de vineri de la orele 16:00 (după grădiniță) și va petrece timpul cu copilul până duminică orele 16:00, cu condiția respectării programului de activități ale copilului în ziua de sâmbătă;

vacanțele copilului le va petrece cu tata, după înțelegerea amiabilă între părinți, disponibilitatea și dorința copilului.

La 31.10.2023 prin intermediul cancelariei, avocatul stagiar a depus cerere de concretizare pe marginea cererii de chemare în judecată depusă de Ciubotaru Silvian către Dorina Vicol privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor, prin care solicită: obligarea cet. Vicol Dorina, născută la data de *****, IDNP ***** să respecte graficul de întrevederi aprobat prin Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani nr. 03/24 din 26 mai 2022, după cum urmează:

întrevederile copilului minor cu bunicii vor avea loc în zilele de sâmbătă de la orele 11:00 până la orele 15:00, cu respectarea antrenamentelor de fotbal de la orele 12:00 până la 14:00;

alte întrevederi a copilului ***** cu buneii paterni, Ciubotaru Nicolae și Polina vor avea loc la înțelegerea parvenită cu mama, Vicol Dorina.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 martie 2024, acțiunea a fost admisă.

S-a obligat Vicol Dorina, născută la data de *****, IDNP ***** să respecte graficul de întrevederi a copilului minor aprobat prin Decizia Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani nr.03/24 din 26.05.2022, după cum urmează:

Pe parcursul săptămânii întrevederile tatălui cu copilul vor avea loc online în zilele de luni, miercuri, vineri şi duminică, ora fiind la înțelegerea părinților şi dorința copilului.

Pe perioada aflării tatălui Ciubotaru Silvian pe teritoriul Republicii Moldova tata va lua copilul în ziua de vineri de la orele 16:00 (după grădiniță) şi va petrece timp cu copilul până duminică orele 16:00, cu condiția respectării programului de activității ale copilului în ziua de sâmbătă.

Vacanțele copilului le va petrece cu tata, după înțelegerea amiabilă între părinții, disponibilitatea şi dorința copilului.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, la 18 aprilie 2024 Vicol Dorina a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Concomitent a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei (f.d.102).

În motivarea apelului a indicat că cu hotărârea judecătorească este de acord, o consideră ca fiind neîntemeiată şi ilegală grație faptului că instanța a depășit cerințele părții reclamante, a examinat cauza în lipsa apelantei nefiind citată, drept rezultat solicită instanţa de apel de a o casa cu respingerea pretențiilor reclamantului Ciubotari Silvian, ca fiind neîntemeiate.

Astfel a accentuat apelanta că pretențiile intimatului sunt neîntemeiate şi declarative. Intimatul este liber să facă uz de dreptul său de a se vedea cu minorul *****, doar că intimatul nu dorește acest fapt creând careva motive artificiale, mai mult că dânsul locuiește permanent pe teritoriul Germaniei.

Instanța a soluționat niște pretenții care nu au fost indicate în graficul stabilit de părţi şi nu au fost înaintate, aici sa referit la vacanțele copilului care urmează, conform hotărârii instanței, să le petreacă cu Ciubotaru Silvian, nu știe unde, cît timp şi în ce condiții. Or, chiar din titlul pretențiilor părții reclamante se desprinde faptul că chipurile acesta ar avea pretenții la nerespectarea graficului de întrevederi cu minorul *****. Prin hotărâre judecătorească instanța a modificat unilateral graficul de întrevedere cu minorul *****.

Menționează că instanța şi-a bazat soluția doar pe alegațiile reclamantului, care nu au fost prezent, fără a corobora cu alte mijloace de probă.

Or, plângerea depusă la Avocatul Poporului nu poate constitui un mijloc de probă în vederea constatării căror va circumstanțe, în speță reclamantul doar a înaintat instanței niște pretenții înscrise dar nu au dovedit prin mijloace de probă pretențiile înaintate. Iar instanța şi-a redus motivarea doar prin înserarea în hotărâre a textului cererii de chemare în judecată.

De asemenea mai susține apelanta că depunerea unor plângerii fără a avea soluții pozitive pe plângerile depuse nu poate înlocui obligațiunea reclamantului de a prezenta dovezi plauzibilei în vederea susținerii pretențiilor sale. În speță pretențiile părții reclamante nu sunt susținute prin mijloace de probe.

Or, prin hotărârea judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 14.04.2023 Dosar nr. 4-3114/2022 s-a încetat procesul contravențional pornit în privința subsemnatei Vicol Dorina, care a fost învinuită în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 64 din Codul contravențional, pe temeiul prevăzut la art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional adică din considerentul că nu a existat faptul contravenției. Soluţie similară a fost pronunțată de către Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani la 03.03.2023 Dosarul nr. 4-3115/2022. La fel instanța a constatat că plângerea depusă de către Ciubotaru Silvian pe acțiunile pretins ilegale ale subsemnatei a fost examinată cu încetarea procesului contravențional în privința apelantei.

Afirmă că intimatul Ciubotaru Silvian nu participă în nici un mod la educarea şi întreținerea copilului minor *****. Ciubotaru Silvian nu achită pensie alimentară. Unica ocupație a sa este de a înainta anumite plângeri în diferite organe de drept în scopul de a intimida apelanta şi a determina să se întorcă la el, adică din gelozie.

Apelanta Vicol Dorina și reprezentantul apelantei, avocatul.... în ședința instanței de apel au susținut apelul declarat și au solicitat admiterea lui în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului Ciubotaru Silvian, avocatul Adrian Bulachii, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii prime instanțe.

Reprezentantul intimatului DPDC Buiucani în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, fiind citați legal, Colegiul în temeiul art.379 alin.(2) CPC a examinat apelului în lipsa acestuia.

Audiind reprezentanții părților în proces, examinând materialele cauzei conchide necesar de a respinge apelul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Dispozițiile art.130 alin.(1) CPC statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate

suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum și a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit dispozițiilor art.12 alin.(1) CPC, instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor şi deciziilor Curţii Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curţii Constituționale, al legilor organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale şi ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În conformitate cu art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanța pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul

elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În conformitate cu prevederile art.46 Cod Familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinților şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Conform art.18 alin.(1) al Convenției Internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali.

Conform art. 52 alin. (1) Codul familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu bunei, frații, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

Conform art. 64 alin. (1) Codul familiei, părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

Conform art.65 din Codul familiei, bunicii, frații şi surorile copilului au dreptul să comunice cu el. Dacă părinții copilului (unul dintre aceștia) împiedică exercitarea acestui drept, autoritatea tutelară teritorială îi poate obliga să-l respecte, cu excepția cazului în care aceasta contravine interesului superior al copilului. Dacă părinții (unul dintre ei) vor neglija hotărârea autorității tutelare teritoriale, persoanele interesate pot porni în instanța judecătorească o acțiune privind înlăturarea impedimentelor de comunicare cu copilul. Acțiunea privind înlăturarea impedimentelor de comunicare cu copilul a bunicilor, fraților şi surorilor lui poate fi respinsă numai în cazul existenței unui pericol pentru viața şi sănătatea copilului, pentru dezvoltarea lui spiritual.

Art. 73. Codul Familiei prevede participarea autorității tutelare la examinarea litigiilor privind educația copilului (1) La examinarea de către instanța judecătorească a litigiilor privind educația copilului este obligatorie participarea autorității tutelare teritoriale. (2) Autoritatea tutelară teritorială este obligată să examineze condițiile de trai ale copilului şi ale persoanei care pretinde la educația copilului şi să prezinte instanței judecătorești avizul respective.

Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului prevede la articolul 16 dreptul fiecărui copil să locuiască în familie, să-şi cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului. Articolul 17 garantează dreptul copilului care locuiește separat de un părinte sau de ambii părinți, care locuiește în Republica Moldova sau în orice altă țară, să întrețină relații personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinți ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a stabilit că 13.02.2021, a fost încheiată căsătoria între Ciubotaru Silvian şi Vicol Dorina, la Serviciul stare civilă mun.Chișinău și trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.77, fapt ce se confirmă prin certificatul de căsătorie CS-V 1611246. (f.d. 26)

Potrivit certificatelor de naștere, la părinții Ciubotaru Silvian și Vicol Dorina, la data de *****, s-a născut copilul *****. (f.d. 27)

Conform deciziei nr.14/21 din 23.09.2020, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Sectorul Buiucani s-a aprobat și s-a pus spre propunere următorul grafic de întrevederi cu copilul *****: 1 pe parcursul anului, odată la trei luni, când tatăl revine în Republica Moldova, la înțelegerea prealabilă și amiabilă cu mama, copilul va petrece timpul cu tată său. Zilele și orele le decid părinții. 2. Primite cinci întrevederi a tatălui cu fiul său, vor avea loc în prezența mamei, apoi în lipsa mamei. 3. În zilele de Luni, Miercuri, Vineri și Duminică din săptămână, pe parcursul zilei, prin intermediul rețelelor de socializare (telefonie mobilă sau internet), tatăl va comunica cu fiul său, luând în considerație vârsta, necesitățile și dorințele copilului.

Ulterior, prin decizia nr.03/24 din 26.05.2022, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani s-a modificat graficul de întrevederi și s-a dispus: 1.Pe parcursul săptămânii întrevederile tatălui cu copilul vor avea loc online în zilele de luni, miercuri, vineri și duminică, ora fiind la înțelegerea părților și dorința copilului. 2. Pe perioada aflării tatălui Ciubotaru Silvian pe teritoriul republicii Moldova tata va lua copilul în ziua de vineri de la orele 16:00 (după grădiniță) și va petrece timpul cu copilul până duminică orele 16:00, cu condiția respectării programului de activități ale copilului în ziua de sâmbătă. 3. Vacanțele copilul le va petrece cu tata, după înțelegerea amiabilă între părinți, disponibilitatea și dorința copilului.

Dat fiind faptul că Vicol Dorina nu respectă dreptul său la întâlnire cu copilul minor, *****, reclamantul acțiunii inițiale a formulat prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând instanței emiterea unei hotărâri, privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor, stabilit în baza decizia nr.03/24 din 26.05.2022, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani.

Judecând cauza dată, prima instanță prin hotărârea din 26 martie 20024 a admis integral acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de Ciubotaru Silvian către Dorina Vicol privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor .

A obligat Vicol Dorina, născută la data de *****, IDNP ***** să respecte graficul de întrevederi a copilului minor aprobat prin Decizia Direcției pentru Protecţia Drepturilor Copilului sect. Buiucani nr.03/24 din 26.05.2022, după cum urmează:

Pe parcursul săptămânii întrevederile tatălui cu copilul vor avea loc online în zilele de luni, miercuri, vineri şi duminică, ora fiind la înțelegerea părinților şi dorința copilului.

Pe perioada aflării tatălui Ciubotaru Silvian pe teritoriul Republicii Moldova tata va lua copilul în ziua de vineri de la orele 16:00 (după grădiniță) şi va petrece timp cu copilul până duminică orele 16:00, cu condiția respectării programului de activități ale copilului în ziua de sîmbătă.

Vacanțele copilului le va petrece cu tata, după înțelegerea amiabilă între părinți, disponibilitatea şi dorința copilului.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea deplină a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea poziției respective Colegiul menționează că potrivit probelor administrate la dosar, s-a stabilit că, la 05.07.2022, avocatul Cebotari Adrian, acționând în interesele lui Ciubotaru Silvian, a depus o plângere în adresa Avocatului Poporului prin care a solicitat de a interveni prin intermediul Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Muncii și Protecției Sociale și a Familiei, în vederea asigurării drepturilor copilului minor, *****, de a comunica cu tatăl său, Ciubotaru Silvian. (f.d. 18)

La 14.07.2022, în adresa avocatului Cebotari Adrian, a parvenit un răspuns de la Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului, prin care comunică că programul de întrevederi stabilit de către autoritatea tutelară nu are un caracter obligațional, acesta revenind instanței de judecată care în baza dovezilor prezentate, urmează să se expună în acest sens. (f.d. 19)

Prin plângerea depusă la Inspectoratul de Poliție Buiucani cu nr. 5906 din 22.06.2022, reclamantul Ciubotaru Silvian a solicitat atragerea la răspundere contravențională a pârâtei

Vicol Dorina din cauza nerespectării deciziei nr.23.09.2020 cu nr. 14/21, emisă de Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, privind stabilirea programului de întrevedere a copilului cu părinții și alte rude. (f.d. 17)

În acest sens Colegiul accentuează că, potrivit Decizie nr. 03/24 din 26.05.2022 cu privire la modificarea programului de întrevederi a copilului *****, născut la ***** cu tata Ciubotaru Silvian s-a atenționat părinții asupra inadmisibilității nerespectării drepturilor copilului la comunicarea cu ambii părinți și membrii familiei lărgite conform art. 52 din Codul familiei. Totodată, ținând cont de situația copilului *****, s-a aprobat următoarea variantă a programului de întrevederi a copilului cu tata Ciubotaru Silvian: 1.Pe parcursul săptămânii întrevederile tatălui cu copilul vor avea loc online în zilele de luni, miercuri, vineri și duminică, ora fiind la înțelegerea părților și dorința copilului. 2. Pe perioada aflării tatălui Ciubotaru Silvian pe teritoriul republicii Moldova tata va lua copilul în ziua de vineri de la orele 16:00 (după grădiniță) și va petrece timpul cu copilul până duminică orele 16:00, cu condiția respectării programului de activități ale copilului în ziua de sâmbătă. 3. Vacanțele copilul le va petrece cu tata, după înțelegerea amiabilă între părinți, disponibilitatea și dorința copilului.

Conform pct. 5) și 7) al Decizie nr. 03/24 din 26.05.2022 s-a obligat tata Ciubotaru Silvian să ia în considerație dorința și starea copilului ***** în ziua întrevederilor; s-a atras atenția tatălui Ciubotaru Silvian, că poartă responsabilitate pentru viața și securitatea copilului pe perioada de întrevedere, respectând regulile de alimentare și de igienă.

În conformitate cu prevederile art. (3) alin. (1) din Convenția cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Conform art. 18 alin. (1) din Convenție, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Totodată potrivit art. 17 din Legea nr. 338 din 15.12.1994, privind drepturile copilului, conform cărui este prevăzut că „copilul separat de un părinte sau de ambii părinți, care locuiesc în Republica Moldova sau în oricare altă țară are dreptul să întrețină relații personale și contacte directe regulate cu cei doi părinți ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.”

Pornind de la pretențiile adresate judecății, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, Colegiul consideră că pretențiile reclamantului-intimatului cu privire la obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor și-au găsit pe deplin confirmare .

Or, răspunderea pentru creșterea şi asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-şi exercita drepturile şi de a-şi îndeplini obligațiile față de copil, ținând cont de faptul că, părinții au îndatorirea de a creste copilul în condiții care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin, astfel pe parcursul examinării cauzei instanța de judecată nu a identificat nicio

circumstanță care ar pune în pericol viața și sănătatea copilului în urma contactului cu tatăl, sau care ar putea afecta dezvoltarea sa spirituală și psihică în continuare.

Astfel, Colegiul apreciază critic alegațiile apelantei precum că, intimatul reclamantul doar a înaintat instanței niște pretenții înscrise dar nu au dovedit prin mijloace de probă pretențiile înaintate, precum și faptul că depunerea unor plângerii fără a avea soluții pozitive pe plângerile depuse nu poate înlocui obligațiunea reclamantului de a prezenta dovezi plauzibilei în vederea susținerii pretențiilor sale, în speță pretențiile părții reclamante nu sunt susținute prin mijloace de probe.

Or, apelanta contrar cerințelor prevăzute de art.118 Cod de procedură civilă nu a dovedit circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, și anume că intimatul nu participă în nici un mod la educarea şi întreținerea copilului minor ***** și nu achită pensie alimentară

Raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din constatările relatate, instanța de apel constată că, la actele cauzei lipsesc careva probe pertinente şi concludente în sensul art. 121 CPC, care să probeze faptul că pârâta nu i-a creat impedimente lui Ciubotaru Silvian, să aibă întrevederi cu copilul său, în modul stabilit prin Decizia nr. 14/21 din data de 23.09.2020.

Or, apelanta conform voinței sale și contrat graficului de întrevedere cu copilul minor emis de către DPDC sec. Buiucani prin Decizia nr. 14/21 din 23.09.2020, la fel contrar intereselor copilului, refuza de a permite tatălui să-și vadă copilul și să petreacă timpul liber cu acesta, iar la fiecare încercare a reclamantului de a contacta copilul sub orice formă, pârâta invoca diferite motive de imposibilitate de a organiza întrevederea între reclamant și copil, temei pentru care la 07.04.2022, Ciubotaru Silvian s-a adresat repetat printr-o plângere către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani, prin care a solicitat excluderea abuzului din partea mamei ce duce la încălcarea drepturilor copilului de a comunica cu ambii părinți și de a ține cont de rolul tatălui în viața copilului

Colegiul la fel respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile apelantului despre nerespectarea de către instanța de fond a procedurii de citare a pârâtei și respectiv ultima nu a cunoscut data examinării cauzei, or din materialele cauzei se atestă că pârâta Dorina Vicol în ședință nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat în mod legal despre data, ora şi locul ședinței de judecată, circumstanță care potrivit art. 206 alin. (3) CPC, nu împiedică examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Totodată pârâta Vicol Dorina, cunoscând despre data examinării cauzei, nu a prezentat instanței probe incontestabile, pertinente şi admisibile în sensul art. 121 şi 122 Cod de procedură civilă, care ar respinge argumentele invocate și probele prezentate de reclamant. Or, conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Având în vedere că pretențiile reclamantului cu privire la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor, sunt întemeiate și pe deplin și-au găsit confirmare atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, Colegiul punctează că instanța de fond întemeiat a admis acțiunea reclamantului.

În această ordine de idei, urmează a fi reiterată legalitatea soluției instanței de fond, motiv pentru care, Colegiul civil conchide privind respingerea cererii de apel declarate de Vicol Dorina cu menținerea hotărârii instanței de fond, care este perfect legală și întemeiată.

Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Dat fiindcă prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Vicol Dorina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 martie 2024, în cauza civilă la cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciubotaru Silvian către Vicol Dorina privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca

Dosarul:nr.2a-4168/24 Judecător: Mardari Alexandru
2-22130525-02-2a-01112024

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

13 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefier Iaz Adelina

examinând în ședință publică apelul declarat de Vicol Dorina, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciubotaru Silvian către Vicol Dorina privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Vicol Dorina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 martie 2024, în cauza civilă la cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciubotaru Silvian către Vicol Dorina privind obligarea la respectarea graficului de întrevedere a copilului minor.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca